

Directiva privind organizarea timpului de lucru se opune unei reglementări naționale care condiționează dreptul la concediul anual plătit de existența unei perioade minime de activitate efectivă de 10 zile

Acest drept nu poate fi afectat în cazul în care un lucrător se află în concediu medical prescris în mod legal ca urmare a unei boli sau a unui accident survenit la locul de muncă sau în altă parte

Directiva privind organizarea timpului de muncă¹ instituie în sarcina statelor membre obligația de a lua măsurile necesare pentru ca orice lucrător să beneficieze de un concediu anual plătit de cel puțin patru săptămâni în conformitate cu legislațiile naționale (articolul 7).

În noiembrie 2005, doamna Dominguez a fost victima unui accident de traseu între domiciliul acesteia și locul său de muncă. În urma acestui accident, ea s-a aflat în concediu medical în perioada 3 noiembrie 2005 – 7 ianuarie 2007. Doamna Dominguez a sesizat justiția franceză pentru a obține 22,5 zile de concediu aferente acestei perioade, pe care angajatorul său, Centre informatique du Centre Ouest Atlantique („CICOA”) a refuzat să i le acorde și, în subsidiar, plata unei despăgubiri în valoare de aproape 1970 de euro. Doamna Dominguez susține astfel că accidentul de traseu este un accident de muncă, având același regim ca acesta din urmă. În opinia acesteia, perioada de suspendare a contractului său de muncă consecutivă accidentului de traseu ar trebui asimilată unei perioade de muncă efectivă pentru calcularea concediilor sale plătite. Întrucât nu a avut câștig de cauză, doamna Dominguez a declarat recurs în casație.

Cour de Cassation (Franța) solicită Curții de Justiție să se pronunțe cu privire la compatibilitatea cu directiva a reglementării franceze care, pe de o parte, subordonează nașterea dreptului la concediul anual plătit condiției ca salariatul să fi lucrat cel puțin 10 zile (sau o lună în reglementarea anterioară lunii februarie 2008) la același angajator în perioada de referință (în principiu un an). Pe de altă parte, reglementarea franceză recunoaște drept perioade de muncă efectivă, perioadele în care executarea contractului de muncă a fost suspendată, printre altele din cauza unui accident de muncă, fără a menționa accidentul de traseu.

În hotărârea pronunțată astăzi, Curtea răspunde mai întâi că directiva trebuie să fie interpretată în sensul că se opune unei dispoziții naționale care condiționează dreptul la concediul anual plătit de existența unei perioade minime de activitate efectivă de 10 zile (sau de o lună) în perioada de referință.

Curtea amintește că dreptul la concediul anual plătit constituie un principiu de drept social al Uniunii de o importanță deosebită, de la care nu se poate deroga și a cărui transpunere de către autoritățile naționale poate fi efectuată numai în limitele prevăzute în mod expres de directivă. Deși statele membre pot defini condițiile de exercitare și de transpunere a dreptului la concediul anual plătit, acestea nu pot totuși să condiționeze în vreun mod constituirea însăși a acestui drept și nici să excludă însăși nașterea acestui drept acordat în mod expres tuturor lucrătorilor.

Pe de altă parte, Curtea confirmă că directiva nu face nicio distincție între lucrătorii care, în perioada de referință, sunt absenți de la serviciu pentru că se află în concediu medical și cei care

¹ Directiva 2003/88/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 noiembrie 2003 privind anumite aspecte ale organizării timpului de lucru (JO L 299, p. 9, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 3).

au lucrat efectiv în această perioadă². Rezultă că, în ceea ce îi privește pe lucrătorii aflați în concediu medical prescris în mod legal, un stat membru nu poate condiționa dreptul la concediul anual plătit conferit de această directivă tuturor lucrătorilor de obligația de a fi lucrat efectiv în perioada de referință.

În al doilea rând, Curtea precizează că la aplicarea dreptului intern, instanțele naționale sunt obligate, în măsura posibilului, să interpreteze dispozițiile acestuia în lumina textului și a finalității directivei. Pentru a garanta efectivitatea deplină a acesteia, va reveni instanței de trimitere sarcina de a verifica dacă poate interpreta dreptul național în sensul că permite să se asimileze absența lucrătorului ca urmare a unui accident de traseu cu o absență ca urmare a unui accident de muncă. În această privință, Curtea subliniază că, potrivit directivei, dreptul oricărui lucrător la concediul anual plătit de cel puțin patru săptămâni nu poate fi afectat, indiferent dacă acesta se află în concediu medical în perioada de referință ca urmare a unui accident survenit la locul de muncă sau în altă parte ori ca urmare a unei boli de orice natură sau având orice cauză.

Pentru cazul în care o astfel de interpretare a dreptului național în conformitate cu directiva nu ar fi însă posibilă, va reveni acestei instanțe sarcina de a verifica dacă un lucrător, precum doamna Dominguez, se poate prevala în mod direct de dispozițiile directivei. În această privință, Curtea constată mai întâi că dispozițiile directivei sunt, în ceea ce privește conținutul, necondiționate și suficient de precise pentru ca particularii să le poată invoca în fața instanțelor naționale împotriva statului membru. Pe de altă parte, în cazul în care justițiabilii nu se pot prevala în mod direct de dispozițiile unei directive împotriva particularilor, va reveni instanței de trimitere sarcina să verifice dacă directiva poate fi invocată împotriva CICOA în funcție de calitatea în care acționează (organism de drept privat sau de drept public). În ipoteza în care directiva ar putea să fie invocată împotriva CICOA, instanța națională va trebui să înlăture orice dispoziție națională contrară.

În caz contrar, doamna Dominguez ar putea iniția o acțiune în răspundere împotriva statului pentru a obține, dacă este cazul, repararea prejudiciului suferit ca urmare a încălcării dreptului său la concediul anual plătit, care rezultă din directivă³.

În al treilea rând, Curtea consideră că directiva permite statelor membre să prevadă o perioadă de concediu anual plătit diferită în funcție de cauza bolii, cu condiția ca această perioadă să fie mai mare sau egală cu perioada minimă de patru săptămâni garantată de această directivă.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Este de competența instanței naționale să soluționeze cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Claudiu Ecedi-Stoisavlevici ☎ (+352) 4303 3720

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106

² Hotărârea Curții din 20 ianuarie 2009, Schultz-Hoff și alții (C-350/06 și C-520/06); a se vedea de asemenea CP nr. 4/09

³ Hotărârea Curții din 19 noiembrie 1991, Francovich și alții (C-6/90 și C-9/90).